

Pomhaj Bóh!

Cižklo 7.
16. februara.

Lětnik 6.
1896.

Serbske njedželske kapjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Šmolerjež knižiczišcjetni w Budyschinje a šu tam dostacž ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Njedžela Štomih.

1 Kor. 13.

Amavimus. Amamus. Amabimus.

To rěka: My šmy lubowali. My lubujemy. My budžemy lubowacž.

23. wulkeho rózka 1875 šemrje w Jendželstej muž, kotryž je do najšdobnišchich našeho čaša škuschał. To běše Kinsley, předar a duchowny wješneje wošady, š dobom profesor, špišacel. Jeho žyłe žiwjenje běše žiwjenje wěry a teho dla š dobom žiwjenje w luboščzi. Šiches šwoje předowanja a pišma, šiches šwoje pomhanje w nusy luda, šiches šwoju štarošćiwosć ša šwoju wošadu, šiches šwoju čopku wutrobu šebi wón bórny dobre mjeno doby. Šemu narjeknychu: „wótz džělaczerjow.“ W jeho wješzy šu jeho šhowali. Šod krašnymi šchtomami je jeho row, a najrješča pucha jeho rowa je běly marmorowy šichž. Na nim šteja te šłowa, kotrež jeho žiwjenje wo- pišuja: Amavimus, amamus, amabimus; t. r. my šmy lubowali, my lubujemy, my budžemy lubowacž. Šjes dwěla jednore, ale tež šłuboko šacžute napišmo, kotrež šo šložuje na epistolu džěnišnišcje njedžele, kiž je wyšoki šherlušch luboščje noweho šakonja: 1 Kor. 13. Šchitzy lubošč wuškwaluja, ale kelko čłowjekow žiwjenje je lubošč? Šacž tež tamne napišmo žiwjenje jich wjele wo- pišuje?

1. Amavimus, abo my šmy lubowali, naše žiwjenje běše lubošč š Bohu a š bratram. Šchtóž móže to prajicž? Šchtó mohł š žyła našch čaš bohaty na luboščzi mjenowacž? Ššo wě, šo je wšchał wšchelaše šhwalobne a

dobre w našim čašu, ale šhto to pomha, hdyž naj- lěpšcye tu njeje? My wšchał mamy šchescžijanšcye porjady a wašchnja; rjane Bože domy našcye měšta a wšny pscha; tyšazy předarjow ewangelijon pschypowjedaja. Šenicžte prašcjenje je, hacž je žyłe žyrkwinske žiwjenje wot luboščze nješene tež šchescžijanšcye wošadne žiwjenje pošylnišo abo hacž dyrbi šo na nje to šłowo japošctoła nałožicž: „Šdy bych ja š čłowštimi a š jandželštimi jasyhtami rěčzał a njeměł luboščze: dha bych ja był šyncžazy mošas abo šlincžazy šwóncžk.“ — My nješmy šhudži na wědomnoščzi, njech je duchowna abo šwětna; šdžěłanoščž, wuměštwow a wědomnoščž našcyeho čaša šo wuškwalu; niške a wyšoke šchule, akademije a university wučzenoščž roššchěrja. Ale hdyž to wšchitke šame morwe wjedženje woštanje šjes wužitka ša šobučłowjekow, haj hdyž šo šamo š jich šchodže wulzy čžini, hdyž šamo wšchitka šchescžijanšcya šdžěłanoščž a pošnacže ani mozy njedawa něhdže něšajše šranjenje wodacž, šte š dobrym pscheminyčž, potom wšchitko šhwalenje špadnje šiches šłowo japošctolowe: „Šdy bych ja wěšcžicž mohł a wjedzał wšchitke potajništwu a wšchitko pošnacže; a hdy bych měł wšchitku wěru, tak šo bych hory pschestajil, a njeměł luboščze: dha bych ničšo njebył.“ — Škutki šchescžijanšcye šmilnoščze šo w našim čašu wuškwaluja a ništo přecž njemóže, šo šo w našim čašu wjele štawa ša šhudnych a šhornych, ša derjehicže luda. Wjele towarštwow, wuštawow namakašch, š temu šo dary šromadža a šhudny šo wobradžuja. Ale hdyž ty nětko wot teho wšcyeho wotlicžišch, šchtož ludžo šami šwoje dla

dobrze czynia, so bychy kufk cześcze měli, a dživajo na swoje mjeno a powołanje abo sameho waschnja dla abo skoncźnje so bojo hrozazych czařow — kelto woſtanie, ſchtož je so i cziſtej, kamofaprewazej luboſcźu dofonjało? Kelto ludzi khdym dobrotu cżini, dofelž khudnych lubuja? Pawoł praji: „Al hdy bych ja wſchitke moje kubła na žiwnoſcź tych khudnych wažil a podał moje cżelo k palenju a nieměl luboſcźe, dha by mi to ničzo wuſchne njebyło.“

— Něchtó je juntrócž wuprajik: Prósdne bofi w knihach žiwjenja ſu, kotrež njelicženych ludzi ſařudźuja. Prósdne bofi, kotrež, dofelž ſu prósdne, wobſwědcza, ſo njeiſy ničzo cżinił, ſchtož by cżinicž mohł a dyrbjal, ſo ſy so wſchelafich ſkladnoſcźow ſminył, hdžež by so luboſcźiwy wopofaſacž mohł. Róždy džen, kotryž Bóh tebi wobradzi, je bof, na kotryž dyrbjal piſacž; a hdyž by to jenicžki ſkutk ſmilnoſcźe, jenicžke pſchecźelnime ſłowo było, ſo by bof prósdny nje-woſtał. Ale bohužel! te prósdne bofi! My bychmy žarowazu wutrobu troſchtowacž móhli a jo cżinili njeiſmy; my bychmy naſcheho bliźſcheho ſamolwecž, derje wo nim rěcźecž móhli — a ſmy mjelcźeli; my chzemy so ſjednacž a jo nječinjachmy. Kaž wjele dnjom je cżłowjeť bjeſ luboſcźe žiwy był, tať wjele dnjom je wón ſhubik. Róžde žiwjenje bjeſ luboſcźe je ſhubjene žiwjenje.

2. Amamus, my lubujemy. Tať dyrbi pola tebję bycž, duž roſřudž so kručje: Ja chzu ſečerpny a dobrocźiwy bycž, tež hdyž ſym franjeny; ja chzu pſchecźelnimy bycž pſchecźiwo naſchim domjazym, pſchecźiwo wyřořim a niſkim, tež hdyž ſu ludžo njeſchecźelnimi pſchecźiwo mi. „Luboſcź je ſečerpna a dobrocźiwa.“ — Ja chzu ſwojemu bliźichemu jeho pjenjeſy a kubło, jeho ſbože a dary i wutrobu popſchecž; ja chzu pſchecžo ſprawny bycž w mojim waſchnju a khodzenju; ja nochzu so wyſche ſwojeho bliźſcheho poſbėhnycž, njecham so ſa mudriſcheho, lepſcheho a pobožniſcheho mēcž. „Luboſcź njeje ſawiřna; luboſcź njeje ſamopaſchna; wona so njenaduma.“ — Mojeho bliźſcheho njecham ja ſazpicž ale pſchecźelnimje i nim rěcźecž a wobkhadžecž. „Luboſcź roſnje njecżini.“ Na žane waſchnje njecham ſwój wužitk a cześcž pytacž, pſchetož „luboſcź to ſwoje njepnta.“ Ničzo mje roſhoricž njeřmje. Ja so njewjeřelu, hdyž so druhemu hubjenje ſeńdže a hdyž dyrbjju nětomu wěrnoſcź prajicž, to w luboſcźi cżinjju. Ja chzu so prózowacž, ſo bych wſchitko njeřł, wėrił, wſcheho so nadžal, wſcho pſchecźerpik.

Tola, kaž dobre ſu tajke roſřudzenia a pſchedewſacza — hdže je dofonjenje? i wotkal dyrbi luboſcź pſchicž? S naſchjeje wutroby? Ja luboſcźe nima. Albo dyrbi řnano i potracžowazeje ſdželanocźe pſchicž? Ja ſpėchuje ſama řebi pſchemoſtajena ſamu řebicžnoſcź. Ně, luboſcź pſchicždže jenož wot hortach, i njebjęř dele, a ſwjajſk, kotryž dyrbi njebjęřa a ſemju, Bóha a cżłowjekow ſtowariſchicž, prjedy hacž so bjeſ řobu lubuja, je wėra do teho, kotrehož cżerpjenje a wumrjecze i khutnoſcźu wopomnicž so kiſchecźijenjo ſařo hotuja. Tamny marmorowy kiſhiž na rowje Kinsleyowym bėřche hiſchcze pſchenny i tať mjenowanej póřtnej róžu, kotryž bėřche wón lubował a wyſche lačzanſcheho napiřma hiſchcze ſtejeſche: „Bóh je luboſcź.“ Kiſchecźijanſka žyrkej wuczi, ſo tón, kotryž do luboſcźe Bóžeje woprawdže wėri, hinať njemóže, hacž ſařo lubowacž.

3. Amabimus, my budžemy lubowacž. Wſchitko wjedjenje a wėřchczenje, wſchitko rěczenje a přėdowanje a wukładowanje pſchėſtanie, hdyž to pſchicžodne w ſwojej

jařnoſcźi a wėrnoſcźi so ijewi. Tež ta wėra budže widjenje wot woblicza k woblicžu; nadžija ſmeje, cżohož je so nadžala. Tenož „luboſcź nihdy njewupanje.“ Do wėcźneho žiwjenja wėricž rěka do wėcźneje luboſcźe wėricž. Luboſcź ſama woſtanie a wona nař ſama domjedže do wo- bydlenjow ſbóžnych — k naſchemu ſbóžniķej, kiž je nař i wėcźnej luboſcźu lubował.

Hamjeń.

Namakanje biblije.

(So S.)

(Potracžowanje.)

Wopomń, ſchto ludžo w naſchim czařu cżitaja. Nana: nowiny; pſchipołdnju po wobjedže: nowiny; wječor ničzo abo ſařo nowiny a powjedancžka. Al hdže so biblija cżita? hdže so žyřoba Bóžeho khlėba wužiwa? — Hdž so ty dženřa w domach ja wėrowanſkej bibliju praſchecž, kotryž ſtaj mandželſkaj pſchi wėrowanju doſtałoj, huſto nadeńdžecž, ſo dyrbi so pytacž a so cži potom ſapróřchena i nekajkajteho róžka pſchinjeře. Al hdyž na nju pohladajch, póřnajeſch, ſa ani trjebana njeje. Tať je so mi jeſchł, ſo wjele njedžel po wėrowanju mloda mandželſka ke mni pſchicždže a so ſa ſwojim wėrowanſkim wopiřmom praſchecze, kotrež hiſchcze doſtała njebėřche. Ja dyrbjach jej wotmolwicž: „Su, moja luba, te leži zyle přėdku w waſchej wėrowanſkej bibliji. Ale bohužel je mi to dopořaſmo, ſo hiſchcze ſwoju bibliju w mandželſtwje wocżinile njejeře.“ Al tola so potom na reformaziſkim ſwjedzenju hordošnje a po ſdacžu tež nutrnje ſpėwa:

„To ſłowo dyrbja woſtajičž

Al žanoh' džaka doſtačž;

Bóh chze nař i duchom wobdaricž,

W tej bitwje pſchi nař woſtačž.“

Ach, ach njeklinči to dživnje, hdyž na naſch czař a lud hladamy? Wóžemy my naſch lud dženřniķi džen lud biblije mjenowacž? Woprawdže wulki džěl evangeliſkich na ſwojej bibliji ničzo nima. Miliiony wuřmėřchuja a ſazpiwaja ju jako ſtaru knihu. Druhy ſařo so ani ſa njeje njepraſchjeja. Ale tež ſa khutniſcho ſmyřlenych je wona huſto jenož njepnaty řwjaty kraj. Al ſchtož je najhóřſche. Woni ani pſchicžhilnoſcze a i tym tež khwile nimaja, tón njepnaty kraj jeřnacž. Scžėhwki so ſame rořymja: woni ſu bje wſchjeje wėdomoſcze w nabožiniſkich wėzach; naj- dživniſche nahladny a wėžy so roſřchėřjeja; khabłaza myřł tež pola tych, kiž chzedža kiſchecźijenjo bycž, hdyž něchtó na jich wėru řwari, tajny ničzo prajicž njemóža, dofelž do řwjateho piřma ſaforjenjeni njeiřbu. Al na to jene wulke praſchenje ſa ſbóžnoſcžu huſto džeřacž wſchelafich ludži tež džeřacž wſchelafich wotmolwjenjow da, dofelž praweho póřnacza nimaja.

Hdyž pſchi tym wſchėm kiſchecźijanſke waſchnje a pocżinki so hiſchcze w tej mėřje i naſcheho luda ſhubile njeiřbu, kaž by so to po wopiřaných wobſtejnoſcžach myřlicž mohł, je to i džėla herb- itwo wóřow, wot kotrehož řmy hiſchcze žiwi. To móže so tež prajicž, ſo w ludu, w kotrymž so lėřtotetki evangelijon přėduje, ſtrowy powėtr duwa, kotryž kóždy dycha, tež tón, kotryž je wėru dawno přecž cżiřnył. Wobėbje pať ma so žyřly lud džatowacž tym ludžom, kotřiž wſchal so kufk i bofa wobhladuja a ſu tola „řwėtko a řól“ řwėta. Ja myřlu řebi na „cżichich w kraju“, kiž ſwoju bibliju lubuja a to w žiwjenju wopofařuja. Bohu budž džal, jich je hiſchcze wjele, kotřiž so prawje wot Bóžeho řłowa duchownje žiwa. Al na nich so dženřa hiſchcze teho ſbóžniķowe řłowo wopofaře: „Sbóžni řu cži, kiž Bóže řłowo řlyſcha a wobarnuja.“ Bjeſ nimi ludži nadeńdžecž, kotřiž maja dženřa hiſchcze — w naſchim czařu khabłazeje myřle a njewėřtoſcze — roſřudženoſcž, jnutſkowmu cżiřojcž, řwobodnoſcž. Bjeſ nimi namakařch pať tež ludži, kotřiž bychy dženřa hiſchcze, hdyž by nuřne było, ſwoje žiwjenje ſa řeřuřa woprowali. Bjeſ nimi nadeńdžecž ludži, kotřiž maju wėřty troſcht w žiwjenju a wumrjecžu, kotřiž pať ſu řebi tež, ſchtož řeniſte wėžy nařtupa, ſwojeho pucza wėřczi. Pſchetož wėcźnje wėrne woſtanie ſtare řłowo: „Dwoje řłowo, o Bóžo, je mojim noham řwėza a řwėtko na naſchim pucžu.“

Albo njejjny, luby cžitarjo, tež hušto ludži nadeschol, kotřiz bjes teho, so bychu tak mjenowanu řdželanoscž měli, psches stajne a řwěrne wužiwanje Božeho řłowa tak dobru řdželanoscž wutrobny, tajku wěřtu a tola milu myřł, tajku rořřudženoscž we wschěch wobřtejnosćach žiwjenja wopokaza, so řo wschón džiwařch?

řo so by našch lud řařo lud biblije byl! řotom řo to řtyřknive praschenje, řchto budže pschichod našchemu ludej pschi-njesć, řama řhubi. řdnyž to jene, řchtož je nuřne, řařo řo pyta, řotom by tež na wschitko, řchtož je řa našch cžař nuřne a wužitne, řo řařo řařne řwětko řwěcži.

řřchi tym wschěm, řdnyž tež njechamy našch lud řa řhubjeny měcž, je tola jara njewěřte, řacž řměmy w našchim cžařu wocžakowacž, řo pola našcheho luda řařo rořřudžene powřschitkowne wobrocženje ř Božemu řłowu řo řtanje. řuch našcheho cžařa je temu napschecžiwny. řa to wjele řkoržicž, je wřřche. řle řdnyž my tež na powřschitkownym nicžo dořkonjecž njemóžemy, řhžemy tola cžim řhutniřcho na tych džiwařch (a woni řo tež po řtřazach licža), kotřiz řu řłódnj po žiwjenju a prawdořcži, ale kotřiz řu řo tola teje abo druheje pschicžiny dla wot biblije wotwobrocžili abo ř naj-njeuřřcha ju prawje naložicž njesamóža. řwěcže řu tež bjes lubyjni cžitarjemi tajžy.

řchtož řhže bibliju prawje naložicž, řyrbi řo najřriedny na prawe řtejiřchcžo řtupicž. řchto řhže nam wona postřicžicž a řchto niž? to je wulke praschenje. řrabjřki řmruru praji, řo je wschitko, řchtož je ř zřła wjedženja řłódně, w jeho řoranje. řny jemu jeho jednoru myřł wostajimy. řo pak řebi my wo bibliji njemyřłimy. řny bibliju řniři řjewjenja mjenujemy. řjewicž pak nam řóh na žane wařchnje njecha, řchtož móže našch rořom namafacž abo řchtož móže psches džěło a řistoriske rořwivanje cžłowjestwa na řwětko pschicžicž. ř runjeř ř temu wjele řet řtřazow řreba było, — řóh to řjewicž njecha. řwunamafanje řompařa a magnetoweje jehly mějesche wulku wařnosć řa cžłowjestwo; wařniřche je řiřchcže wunamafanje parineje mozy a elektrizitáty; — ale řóh je řměrom cžakał, doniž to cžłowjek řam ř mozu řwojeho rořoma namafal njeje. řiblija ř tymi wěžami nicžo cžinicž nima. — řona tež nicžo njepraji wo řjawnych politjřřich praschenjach našcheho cžařa. ř biblije njemóžejř cžitacž, řacž je monarchija abo republika řěpřcha, řacž řyrbi řo wóřom řodžinow řa džeu džělacž abo dleje atd.

řřamo řtatne a řospodariřte porjady, řotrež w řtarym řłubje iřraelski lud mějesche, řa nař njeřlacža. řo běchu řakonje a porjady řa wěřty lud pschi wořebitych wobřtejnosćach a řa wěřte cžařy. řo derje wěm, řo je dženřa řiřchcže wjele lubyh řřche-řcžijanow, kotřiz tak řjež bibliju nřatu, řo by jim rořřařnjenje podala wo wschitřřich móžnych praschenjach žiwjenja. řo pak je wopaf.

řřchecžiwno tym towarřřcham řnjeřa řmruru my wuprajimy, řo řhže Bože řłowo nam na jene praschenje wotmolwicž, mjenujžy: „řak namafa cžłowjek řwojeho řoha?“ řny móhli tež prajicž: „řak namafa cžłowjestwo řwojeho řoha? řak pschicžicž Bože řraľestwo na řemju?“ řokelž pak řa žyle cžłowjestwo druhi pucž řboža njeje, řacž řa jenotliweho, my pschi přenim praschenju wostanjemy: „řak namafa cžłowjek řwojeho řoha?“ ř tym jnym praschenju řeži wjele druřich, řotrež řyrbja tež w řwjatym piřmjě řwoje wotmolwjenje namafacž. řa pschicžicž: řchto je řóh? řak je wón pschecžiwno cžłowjekam řmyřłeny? řchto je cžłowjek? řa řajke wařchnje je wón řoha řhubil? řak pschicžicž, řo je wón, řotryž řo řalo řróna řtwórbny řjewi, tola tajki nje-řbožowny? řchto je řóh cžinił, řo by řo cžłowjekam řjewil a řich ř řebi cžahnył? řóže cžłowjek Božejě řnady a wěcžneho žiwjenja řo wěřty řcžinicž? atd.

řřchitke te a wjele druřich praschenjow w tym jnym řeži. řotmolwjenje je wěrnoscž. ř dokelž je řesuř řhřřtuř řam wotmolwjenje na te praschenja, teho dla njepraji wón jenož: „řa řnym pschicžicž wěrnoscž w obřwědcžecž.“ řě, wón praji: „řa řnym ta wěrnoscž.“

řřchitke tamne praschenja řa wěrnoscži řu pschecžo řłowy a wutrobny wschitřřich dořnych a řdobnje řmyřłenych řnule. řle řistorija řwěta je jenicžke wulke dopokajmo, řo cžłowjekajo řami ře řwojim rořomom a mozu to wotmolwjenje namafacž njemóža. řow Bože řłowo řecži, dokelž řyrbja wschitřy cžłowjekajo njelecžecž. řón řłóř řoži my druřdy w řwjatym piřmjě jenož řako cžičhi wodyh řrořymimy. řle na druřich městach a wořebje w nowym řłubje my řón řłóř řoži ř tajkej majestoscžu a řařnosćžu řa-

řřschimy, řo řyrbjeli řo pokľaknyč a modlicž, dokelž řóh, řón wěcžny, řam řwoju wutrobu nam wotewři. řo řořy řo prajřhaza řuřřha tam řpokojaze wotmolwjenje namafa.

řo wschitřkim druřim pak, řchtož ř tym njeřwřřuje, řiblija nicžo prajicž njecha. „řobhoicže řo we piřmjě; pschetož wam řo řda, řo macže wěcžne žiwjenje w nim; a to řame je, řiz wote muje řwědcži“, tak praji řesuř řhřřtuř, našch řbožnił, cžěło řcžinjene řłowo, wón, w řotrymž je wschitko řjewjenje Bože řaj a řamjen.

(řofracžowanje.)

řa póstny cžař.

řo cžinjach řa řa tebe, řchto cžiniřch ty řa muje?

ř Jesu, řiz ty je řmilnosćžu
ře řylřy řratrow řwótrěwařch,
řym w řuchu řhudym ř lubořnosćžu
řón njebjěřti řrořřt podawařch;

řy tvoju wutrobu řy řawdal
řa našchu nuřu, řhudobu;
řaj tvoje žiwjenje řy podal
řo řaňby, řmjercže na řřčižu.

řuž pokřili ty tvoju řłowu
řa řřčižu našchich řřchow dla,
řřy řwětej pokřal tu drohu,
řiz wjedže ř řohu do njebj.

řaj, tvoje wóčžo řhže nam prajicž:
„řlej řem, to cžinjach řa tebe!“
řež tuto praschenje nam řtajicž:
„řchto cžiniřch řa muje, cžłowjecže?“

řo pali mje we mojej řuřchi,
řak řłaby řym, řo řacžuwam,
řo jara řwětej, řřchkej řłužu;
řěťk pak cži lubořčž podawam.

řa něťk cži to najřěpřche dawam.
řiz řa muje, ani řa řón řwěť,
řa řařo w řwojim řwětkle řtawam
řřches tebe, řesu, ř nowa něťk.

ře wěrnym wěřtym dowěřenju
řřches řmjertny řtyřt we cžemnosćči
řhžu ř njebjú řładacž ř wumóženju
řa tebe řesu, w wěcžnosćči.

E. ř.

Milijonar.

řřched něřotrymi řetami běřche w řřiladelphiji bořaty měřchcžau ř. ř. žiwy, řotryž mějesche řamóženje wot 5 do 6 milijonow.

„řnjes ř.“, praji ředny džeu młody muž ř njemu, „wy řcže najřřbožowniřchi cžłowjek, řotrehož řnajju.“

„ř cžeho dla?“ wotmolwi ř., „ja njewěm cžeho dla.“

„řchto?“ praji młody muž řo džiwařo, „njeřřcže wy milijonar? řomnyřłecže řebi na te řtřazy, řotrež řóždy měřřaz do wařcheje pokľadnižy pschicžicž!“

„řerje, ale řchto mam řa wot teho? řa móžu řo wot teho řwobľecž a řežiwicž, ale řa wřazy řeřč njemóžu řacž druřy, a moja dresta dleje njedžerži řacž wařřha.“

„řle“, řnapschecžiwni tamny řařo, „wy macže řta řrařnyh řhěžow, řotrež wam řjane pjenjeřy njeřeja.“

„řo řa pschidam, ale řa móžu tola jenož w jenej mořich řhěžow řydlicž a řchtož řich wumoyřř nastupa, řón ani řeřč ani pschetrjebacž njemóžu: řa řyrbju řebi řa njón řhěže řupicž, řotrež druřim, niž pak mi řłuža.“

řle wy móžecže řebi řjane meble řupicž, drohe wobrařy, řrařne wořy — ř řróťka wschitřko, řchtož řebi řadacže.“

„ř potom, řdnyž řym řebi je řupil“, řnapschecžiwni ř., „móžu ř tymi wobrařami řchto druhe řapocžecž, řacž na nje řładacž? ř njemóže najřřhudřchi muž, řdnyž řłepny njeje, to řame cžinicž?“

W mojim najrjeńšchim woſu ſo mi lěpje njejeđže, hač hdyž ſo wy ſa něſchto pjenježkow w omnibuſu wjeſecze; a wy hary nimacze ſ telko ſluzobnymi kaž ja. Wy ſebi myſlicze, ſo móžu ja wſchitko doſtač, ſchtož ſebi žadam; wěrcze mi, mlody mužo, čím mjenje wězow ſebi cźlowjeſ žada, čím ſbožowniſchi wón je. Wy ſebi drje myſlicze, ſo móže cźlowjeſ ſ pjenjeſami wſchitke ſwoje žadanja dopjelnicž? Ale móžu ja moje žiwjenje wo jedyn džen pſchilěpſchicž? Móžu ſwoju mlodoſč ſaſo kupicž? Móžu ſo pſched ſchoroſčemi a boloſčemi ſaſchowacž? Móžu ja hodžinu mojeje ſmjercze jenicžki woſtomik wotſtorcžicž? A ſchto je mi moje žyle ſamoženje pomhało, hdyž mje do mojeho rowa položa? Wy pſchicžiny nimacze, ſo byſchcze mi moje ſbože ſawidžal."

Tak porědko bohaczi rěcža — ale wěroſč je, kaž tež Salomo wupraji: „ſa ſebi hromadžach ſlěboro a ſloto a wſchitko, ſchtož ſebi mojej woczi žadaſchtej, to jimaj popſchach. ſako pač pohladach na wſchitke moje ſlutki, kotrež bē moja ruſa ſčiniła, a próžu, kotruž bēch mē; hlaj, dha bē wſchitko knicžomne a hubjene.“
Před. Sal. 2, 8. 10. 11.

Dowěrjenje k Bohu.

ſa twarju na tebe, ty wobkružeſerjo ſwětow,
Mój kryw a ſchit, mój troſcht ſy jenož ty,
Ty pſchińdžeſch ſ pomozu tym kħudym do jich hětow,
Ty ſy wjeſcham na trónje pſchitomny,
Ty widžiſch ſylſy tych pſchi cźemnych rowach,
Daſch tym, kiž plaſaja, ſo ſo czi dowěrja,
Ty ſlyſchiſch ptacžkow hlōſ tež w jich ſchowach,
Tež moje ſkōžby, moje wjeſele.

Ty widžiſch, Božo, tež hdyž ja ſylſy ronju,
Kiž mi ta ſtyſkna boloſč porodži,
Ty ſ luboſčju mje wobdaſch, hdyž ſo w ſwěcze honju
Na bludnych pucžach a mje wobroczi,
Na prawy pucž ſo daſche ty mi nam'facž
A wobžarowacž winu žaloftnu;
Ty wodžiſch mje, mi njebjō njeb'džeſch ſamfacž:
Mā poſticž tvojū hnadu wōtzowſku.

Duž džak budž tebi nětk ja luboſč wōtznu,
ſa džak czi dam tež ja kħlěb wjehedny mōj,
ſa proſchu cze, hdyž mam moju duſchu ſprōžnu
We ſmjertnej nuſy, chzu ja woſtač twōj,
Do twojej' wōtznej' rukow chzu ja panyčž,
Hdyž w ſmjerczi mojej woczi ſańdželu,
Po dolhim ſpanju ja budu horjeſtanecž:
Mje dowjedž, hdyž mam ſbōžnu domiſnu. E. S.

Tón je ſdobnje ſmyſlenny, kotryž temu dobrotu cžini, kiž jemu ſle cžini.

W woſebnym džele Barlina bēſche ſo ſaſo kražne twarjenje natwarilo, kotrež wo tym ſwědečeſche, ſchto twariſke wuměſtowo naſcheho cžaka ſamōže. Woni hiſchcze na tym džełachu, twarjenje ſmūtſka ſ rjanymi wobraſami wupyſchicž a w jenej ſtwje ſtejeſche mlody moleť na wyſokim rěblu, ſo by na wječch pſchynny wěnz namolowal.

ſako bēſche w ſwojim džele, na dobo wot wonka ſpěwanje laſtoježki ſaſlyſcha, kotraž bēſche na woſno pſchilecžala a ſo tam ſhynla.

Mlody moleť wjeſely na luboſne ſkōcžatko hladaſche a na dobo jemu myſl do hlōwy pſchińdže, teho ptacžka do ſwojeho wobraja pſchicž a bēſche ſkoro, kaž by laſtoježka wjedžala, ſo ju wón ja wobraſ trjeba; pſchetōž wona ſmērom ſedžo woſta. Wona bēſche ſo derje poradžila, ſo bē to ſame wjeſele.

Duž bjeſ tym, ſo laſtoježka dale leczeſche, miſchtr jaſtupi, ſebi džeło molerja wobhlada a ſo tež na ptacžkow wobraſ dohlada. Měſto teho, ſo by ſo wjeſelił, ſo hñemny do molerja da: „ſchto je tebi kaſal, tole kħleſowanje ſaſleſacž? a kħacž! a kħacž! jemu někotre plifty wotkōži.

Wotomik poſdžiſcho wobſedžer jaſtupi, ſebi to molowanje

wobhlada a ſo tež na ptacžka dohlada. Wón hñdom ſpōſna, ſo bēſche to jara wuměłſzy ſhotowjene a wſchōn wjeſely ſawola: „D, ſchto je tōnle kražny wobraſ molowal?“

„Tōn njedocžinſ tamle!“ miſchtr wotmolwi a na molerja poſaſa, kotraž plaſaſche. Tōn knjeſ ničō dale njepraji, ſo pať na mlodeho molerja wobroczi a proſcheſche jehō, ſo by po ſwjatofu k njemu pſchichoł, dolełž chze ſ nim porēcžecž. To ſo ſta, a bohaty muž jemu ſdželi, ſo chze jehō w molowanju dale wurucžicž dačž, dolełž je dobry dar w nim poſnal. E džatom mlody moleť to pſchija a ſa někotre lēta pilneho džełā bu wón wulki wurowanj wuměłž.

Jedyn džen, jaſo w ſwojim atelieru džełāſche, muž pſchińdže. Wón bēſche ſuchi a blēdy, jehō draſta hubjena a plātana, wón bēſche wobraſ najwjeſcheje kħudoby. Wón proſcheſche wo najnižſche džeło, barby rybowanje, pinſle cžiježenje atd. a pōdla powjedajche, ſo je přjedy ſtwiny moleť byl, ſo pať je pola njeho najad ſchlo a ſo je wotħudnył. Wuměłž hñdom ſpōſna, ſo je to jehō přjedawſchi miſchtr, ale wón jemu to njeſjewi, ale ſo pſchecželnje ſ nim roſrēcžowaſche a jemu džeło pſchilubi.

ſchto? wón jemu jehō njeprawo porokowaſche? wón jemu hñemny ſ duržemi won njepokafa? Mē, lubny cžitarjo! ſdobna myſl ſo njewjeczi. Prawy kħeſecžijan ſle je ſlym njeſaplacž, ale žohnuje a cžini dobrotu, hdyž druſy jemu ſle cžinja.

Wotħudženy pola teho wuměłza hač do ſwojeje ſmjercze woſta a ſchtož bēſche najlěpſche, wón ženje njeſhoni, dolełž bēſche tamny druhe mjeno pſchijał, komu ma ſo po prawom džatomacž a tōn ſdobny muž ničō wo tym njeſpomni. Wón bēſche po ſlōwje kħryſtuſowym žiwj a njeda pſchi. ſwojim dobrym cžinjenju lēwizy wjedžecž, ſchtož prawiza cžinjeſche a kħōdku miſdu w ſwojim ſwědomnju namafa.

Něchto k roſpominanju.

Hdyžkuliž Bōh praji „pōj dženſa“, praji cžert „cžakaj hač na jutſiſche.“

* * *

Džeczi bōle na to kēdžbujā, ſchtož ſtarſchi cžinja, hač na to, ſchtož praja.

* * *

Ludžo ſebi huſto myſla, ſo hrēch kuſacž njemōže, hdyž ſlote ſuby poſajuje.

* * *

Ma cžim budže Newton w njebjeſach džiwać?

ſobožny Iſaak Newton něhdy wupraji, ſo budže ſo najſterje na tſojim w njebjeſach džiwać.

1. ſo někotrych tam namafa, wot kotrychž ſebi to nadžal njeje;
2. ſo druhih tam njenamafa, kotrychž je ſebi myſlił tam nadeńcž.
3. ſo pať budže najwjeſtiſchi džiw, hdyž budže tam ſam.

* * *

Proſchcze bjeſ pſcheſtačja.

Knjeſ, ſ mjenom Walter Raleigh, juntrōcž ſ próſtwu k Zendželſkej kralowej ſilzi pſchińdže. Kralowa pſchi tym ſpomni: „Raleigho, hdy budžecze wy pſcheſtačž proſhycž?

Jehō wotmolwjenje: „Hdy budže Waſcha Majeſtoſč pſcheſtačž dawacž.“

Dolełž Bōh njeſcheſtanje dawacž, dyrbimy tež my wobſtajni byčž w modlitwje.

„Pomhaj Bōh“ je wot nětkā niz jenož pola knjeſow duchownych, ale tež **we wſchēch pſchedawarujach „Serb. Nowin“** na wſach a w Budyſchinje doſtač. **Ma ſchtwōrcž lēta** placž wón **40 np.**, jenotliwe cžifla ſo po **4 np.** pſchedawaju.